

**Protokół nr 49/IX/2021**  
**posiedzenia Komisji Transportu i Ruchu Drogowego**  
**Rady Miejskiej w Łodzi**  
**z dnia 30 września 2021 r.**  
**posiedzenie on-line**

**I. Obecność na posiedzeniu:**

stan Komisji - 8 radnych  
obecnych - 8 radnych  
nieobecnych - 0 radnych  
oraz zaproszeni goście.

Listy obecności stanowią załącznik nr **1 i 2** do niniejszego protokołu.

Zaproszenie dla radnych na posiedzenie stanowi załącznik nr **3** do niniejszego protokołu.

Zaproszenie dla gości na posiedzenie stanowi załącznik nr **4** do niniejszego protokołu.

**II. Posiedzeniu Komisji przewodniczył:**

Przewodniczący Komisji radny p. Krzysztof Makowski.

**III. Proponowany porządek posiedzenia:**

1. Przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu nr 48/IX/2021 z dnia 14 września 2021 r.
3. Informacja na temat wniosku mieszkańców Teofilowa dotyczącego budowy sygnalizacji świetlnej przy skrzyżowaniu Traktorowa/Łubinowa oraz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w tej okolicy.
4. Informacja MPK/ZDiT:
  - a) dotycząca sytuacji finansowej i personalnej w Spółce,
  - b) dotycząca stanu taboru oraz stanu technicznego torowisk,
  - c) dotycząca rozkładu jazdy,
  - d) o postęпах w przywróceniu połączenia do Zgierza, Pabianic i Konstantynowa.
5. Sprawy wniesione i wolne wnioski

#### **IV. Przebieg posiedzenia i ustalenia:**

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski** powitał obecnych on-line radnych i zaproszonych gości. Na podstawie listy obecności stwierdził quorum niezbędne do prowadzenia obrad i podejmowania prawomocnych uchwał i opinii.

#### **Ad pkt 1. Przyjęcie porządku obrad.**

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski** przedstawił zebrany proponowany porządek posiedzenia.

**Uwag nie zgłoszono.**

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski** wobec braku uwag, uznał porządek dzienny za przyjęty.

#### **Ad pkt 2. Przyjęcie protokołu nr 48/IX/2021 z dnia 14 września 2021 r.**

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski** zapytał o uwagi do protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji.

**Uwag nie zgłoszono – Komisja jednomyślnie przyjęła powyższy protokół.**

#### **Ad pkt 3 Informacja na temat wniosku mieszkańców Teofilowa dotyczącego budowy sygnalizacji świetlnej przy skrzyżowaniu Traktorowa/Łubinowa oraz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w tej okolicy.**

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** może bym poprosił Panią Radną Karolinę Kępkę, Pana Radnego Mateusza Walaska, albo Pana Radnego Sebastiana Bulaka, aby przybliżył nam tę sprawę.

Czy są z nami przedstawiciele mieszkańców tamtych terenów? Jest Pan – dobrze, bardzo dziękuję.

Czy ze strony Państwa Radnych ktoś by chciał zabrać głos w tej sprawie?

**Radna p. Karolina Kępka:** Panie Przewodniczący, bardzo dziękuję Panu za umieszczenie tego punktu w porządku obrad dzisiejszego posiedzenia Komisji. Właśnie, jak słyszeliśmy, jest z nami przedstawiciel mieszkańcami Złotna – dlatego że ta inwestycja, która się rozwija, mówię tu o budowie bloków mieszkalnych przy ul. Traktorowej, w zasadzie położona jest na granicy osiedli Złotno i Teofilów. I tak naprawdę, mieszkańcy nie pierwszy raz zwracają się z tym problemem, ponieważ od lat piszą o konieczności zapewnienia bezpieczeństwa przy ul. Traktorowej – tak naprawdę chodzi o przejście przez ul. Traktorową z terenu tej

powstającej inwestycji, ale nie tylko – chodzi o przejście dla pieszych, ale też chodzi o komunikację drogową w znaczeniu pojazdów, których tam coraz więcej przybywa. Myślę, że Pan ..... powie więcej szczegółów na temat tego, ilu mieszkańców tam już zamieszkuje, jakie są też projekty rozbudowy tego osiedla. My, jako Radni, wraz z Panem Radnym Mateuszem Walaskiem oraz Panem Radnym Sebastianem Bulakiem, byliśmy obecni na spotkaniu z mieszkańcami i to, co na ten moment udało się – tak, jak w tym momencie zostały rozwiązane te kwestie bezpieczeństwa i tak naprawdę, od przejścia dla pieszych przez ul. Traktorową, na wysokości chyba posesji nr 17 – i to jest takie rozwiązanie czasowe. A tak naprawdę, potrzeba jest o wiele bardziej poważna, ponieważ sprowadza się ona do konieczności wybudowania sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Traktorowej i Łubinowej. Razem z Biurem Inżyniera Miasta oraz z Zarządem Dróg i Transportu była ta kwestia przedstawiana i analizowana – Zarząd Dróg i Transportu oszacował koszty na 400 000 zł, ale tu chodzi tylko o kwestię infrastruktury w postaci posadowienia tam instalacji związanych z sygnalizacją świetlną, ale okazało się, że ponieważ mieszkańcy złożyli wniosek do Budżetu Obywatelskiego i oczywiście ten wniosek musiał mieć stosowną opinię, to okazało się, dopiero w wyniku odwołania, które złożył Pan ....., że te koszty są dwukrotnie takie. Zarząd Dróg i Transportu oszacował je na kwotę 400 000 zł, ale Zarząd Inwestycji Miejskich w swojej opinii negatywnej – a ta negatywna opinia do wniosku do Budżetu Obywatelskiego sprowadzała się pierwotnie jedynie do zaznaczenia faktu, że w ciągu jednego roku, a wiemy, że zadania w ramach ŁBO muszą być realizowane w ciągu jednego roku, że nie jest to możliwe, zdaniem Zarząd Inwestycji Miejskich. A później okazało się, bo na etapie tego odwołania – ja już też to zdążyłam ustalić – że koszty są dwukrotnie wyższe. Wynoszą one ok. 880 000 zł, z tego względu, że zainstalowanie sygnalizacji świetlnej wymaga oczywiście przebudowy dzisiejszych parametrów skrzyżowania, które tam jest, zapewne też wykupu gruntów – z tego względu, że deweloper, który wybudował osiedle, zajmuje tam pewne działki wzdłuż ul. Traktorowej. Oczywiście konieczność uzyskania zgód, postępowania z różnymi organami, też rodzi takie koszty po stronie Zarządu Inwestycji Miejskich. Ja myślę, że Pan ..... powie więcej na temat tego, jakie jeszcze problemy tam występują – tak naprawdę, dzisiejsze rozwiązanie jest chwilowe i o to bym prosiła, żeby Biuro Inżyniera Miasta razem ze ZDiT-em wypowiedziało się w tej kwestii. Chciałabym, żebyśmy podjęli jakieś stanowisko, jako Komisja, w tej kwestii – po dogłębnej analizie tej sprawy.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** bardzo dziękuję Pani Radnej. Czy ze strony Panów Radnych...

**Radny p. Sebastian Bulak:** jeszcze gwoli uzupełnienia, Panie Przewodniczący – to przejście dla pieszych, o którym mówiła Pani Radna, znajduje się przy ul. Traktorowej 18. Chciałem tutaj od razu podziękować Dyrektorowi Zarządu Dróg i Transportu za wybudowanie tej części chodnika, która umożliwia postawienie znaku D-6, ale do tej pory jeszcze nie ma tego znaku, więc to chwilowe rozwiązanie de facto nie spełnia swoich podstawowych funkcji – to rozwiązanie, o którym mówiła Pani Radna. Mieszkańcy oprócz sygnalizacji świetlnej postulowali też możliwość wybudowania ewentualnie ronda, aby ułatwić ruch w tamtym rejonie, więc chcielibyśmy tutaj też poznać ewentualny kosztorys i usłyszeć, jak do tej sprawy podchodzą służby Pani Prezydent – które rozwiązanie byłoby lepsze według Zarządu Dróg i Transportu, czy wybudowanie ronda, czy też postawienie sygnalizacji świetlnej. Przede wszystkim...

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** tańsze jest chyba postawienie sygnalizacji świetlnej niż budowa ronda.

**Radny p. Sebastian Bulak:** na pewno jest tańsze postawienie sygnalizacji świetlnej. A jeżeli chodzi o płynność ruchu, to ja nie wiem, Panie Przewodniczący, czy nie lepiej zainwestować np. w budowę ronda, żeby nie tamować jeszcze bardziej ruchu w ul. Traktorowej. Nie wiem kiedy Pan ostatnio przejeżdżał przez ul. Traktorową, ale na pewno często Pan się przemieszcza po tym rejonie, więc Pan pewnie z autopsji wie, jak wygląda ruch ulicą Traktorową w godzinach porannych i w godzinach popołudniowych.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** tak. Jeszcze Pan Radny Mateusz Walasek?

**Radny p. Mateusz Walasek:** ja już bardzo krótko – ta sprawa powinna być też postrzegana całościowo, to znaczy w ogóle odnośnie przyszłego wykorzystania ul. Traktorowej. Ja też popieram i nawet składałem interpelację w tej sprawie, jeżeli chodzi o tę sygnalizację świetlną, natomiast w ogóle jeżeli chodzi o przyszłość ul. Traktorowej – bo nie da się ukryć, że tam są też sprzeczne interesy, ulica ta odgrywa ogromną rolę tranzytową. Obecna sytuacja jest w ogóle nietypowa, bo wiadomo, że tam w dalszej części trwa remont i to układanie się ruchu nie jest do końca standardowe. Ale tam w ogóle trzeba się zastanowić, czy są jakieś przyszłościowe pomysły na ul. Traktorową i na ten dalszy ciąg, bo to jest też ważna sprawa.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** dobrze, bardzo dziękuję Panu Radnemu.

**Radny p. Sebastian Bulak:** Panie Przewodniczący, jeszcze gwoli uzupełnienia – bo czekałem na głos Pana Przewodniczącego Walaska. I chciałbym doprecyzować, bo czy chodzi tutaj, Pan Przewodniczący miał na myśli modernizację ul. Cedry oraz ogólne rozwiązania transportowe wokół ul. Traktorowej, żeby ją odciążać – tak, Panie Radny?

**Radny p. Mateusz Walasek:** to znaczy, ja byłbym dosyć sceptyczny akurat jeśli chodzi o odciążanie przez ul. Cedry – dlatego, że wtedy pojawi się problem ruchu, ulica Judyma i dalej, ulica Pasjonistów itd. Myślę więc o jakichkolwiek innych rozwiązaniach, jeśli chodzi o pas ruchu w ul. Traktorowej, bo ul. Cedry, to tylko zetknie ul. Rąbieńską z ul. Judyma i to niewiele zmieni – chodzi w ogóle o to, jaka jest przyszłość tego ciągu: ul. Rąbieńska, ul. Krakowska itd.

**Radny p. Sebastian Bulak:** bardzo dobrze – to na taką informację też bym oczekiwał.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** ja bym prosił jeszcze o zabranie głosu Pana ....., który jest przedstawicielem grupy mieszkańców tego osiedla.

**Przedstawiciel grupy mieszkańców osiedla:** być może część rzeczy powtórzę, część powiem nowych. Na pewno na tamtym obszarze mamy dwa problemy – jeden problem, to jest problem płynności ruchu na ul. Traktorowej, ale traktowałbym go trochę osobno. A drugi problem, to jest brak bezpieczeństwa wyjazdu z ulicy podporządkowanej, jaką jest ul. Łubinowa na ul. Traktorową – i tego przede wszystkim, póki co, dotyczy mój wniosek, bo temat płynności ruchu na ul. Traktorowej jest tematem bardziej obszernym i faktycznie trzeba byłoby się nad nim zastanowić, ale to jest kwestia, nie wiem, rozbudowy ul. Kaczeńcowej itd., trasy Wojska Polskiego i są pewnie inne jeszcze możliwości, ale dosyć kapitałochłonne. A my tutaj mówimy przede wszystkim teraz o bezpieczeństwie, które – im bardziej będziemy zwlekali z tematem, tym bardziej możemy zaszkodzić mieszkańcom naszego Miasta. Wracając do tematu bezpieczeństwa – mieszkańcy złożyli wniosek o budowę sygnalizacji świetlnej, aczkolwiek faktycznie wcześniej były też składane wnioski o budowę ronda. Nasz wniosek dotyczy zwiększenia bezpieczeństwa w tym miejscu, gdzie są sygnaly ze strony mieszkańców, że taki problem istnieje. Zacznę od tego, że ta inicjatywa dotycząca budowy sygnalizacji świetlnej uzyskała pozytywną opinię Zarządu Dróg i Transportu, który stwierdził, że „budowa sygnalizacji we wskazanym miejscu, biorąc pod uwagę natężenie ruchu oraz utrudnienia na wylotach dróg podporządkowanych i bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu, jest jak najbardziej zasadna” – jest to cytat z opinii na temat projektu złożonego do Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego. Dodatkowo, projekt zgłoszony do ŁBO posiada pozytywną rekomendację Rady Osiedla Złotno, potwierdzoną stosowną uchwałą, a także pozytywną opinię Biura Inżyniera Miasta.

Problem ten narasta od kilku lat, biorąc pod uwagę, że w okolicy powstaje duże osiedle mieszkaniowe. W chwili obecnej mamy tam pięć budynków mieszkalnych już wybudowanych – biorąc pod uwagę, że w każdym z nich jest około dwustu mieszkań, daje to nam tysiąc mieszkań, średnio przyjmując, że mamy trzy tysiące mieszkańców na rok obecny.

To osiedle w dalszym ciągu się rozbudowuje – i obecnie powstaje kolejny etap, czyli dojdzie nam kolejne dwieście mieszkań i planowane są jeszcze 2 – 3 kolejne etapy. Problem ten narastał więc od kilku lat i tak naprawdę, od kilku lat jest zgłaszany do Miasta. Ja tak sobie spojrzałem na chronologię zdarzeń, którą ja znam, chociaż być może do Urzędu Miasta wpływały wnioski, o których ja nie wiem. W 2019 r. skierowałem informację o tym problemie do Zarządu Inwestycji Miejskich, że występuje taki problem z bezpiecznym włączaniem się do ruchu z ul. Łubinowej. W odpowiedzi na to pismo ZIM stwierdził, że niestety nie ma zabezpieczonych środków finansowych na realizację jakichkolwiek zadań w 2020 r. i wskazał, że na dobrą sprawę, zgodnie ze statutem ZIM – ZIM realizuje tylko zadania mu powierzone, a zadania dotyczące ruchu i infrastruktury drogowej podejmowane są z udziałem Zarządu Dróg i Transportu. Tym samym, mój wniosek został przekazany do Zarządu Dróg i Transportu, które w uzupełnieniu w kwietniu 2020 r. twierdzi, że wniosek został opracowany w związku z postulatami mieszkańców i zostanie rozpatrzony przy planowaniu budżetu w latach następnych.

W historii Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego znalazłem też projekty składane w edycji 2019/2020 – to nie były projekty składane przeze mnie, ale właśnie dotyczyły budowy ronda. Jeden projekt dotyczył ogólnie budowy ronda, a drugi był na budowę ronda pinezkowego – oba te projekty zostały odrzucone, zarówno przez Zarząd Inwestycji Miejskich, jak i przez Biuro Inżyniera Miasta z powodu faktu, że nie ma możliwości realizacji takiego projektu w ciągu jednego roku budżetowego, a także stwierdzono, że mogą występować problemy dotyczące braku odpowiednich parametrów drogi, pod kątem szerokości, dla wyznaczenia w tym miejscu ruchu okrężnego. Tam wskazywano faktycznie, że część dalszych działań może należeć do dewelopera – przy budowie ronda być może zaistnieje konieczność wykupu gruntu. W 2020 r., z uwagi na to, że projekty dotyczące ronda zostały odrzucone, nie było możliwości ich realizacji w ramach ŁBO, postanowiłem przygotować wniosek na budowę sygnalizacji świetlnej na wskazanym miejscu. Ten wniosek przed jego złożeniem konsultowałem z realizatorami – konsultowałem się z Zarządem Inwestycji Miejskich, w takim celu, aby ten wniosek nie został później odrzucony. Zarząd Inwestycji Miejskich skierował mnie od razu z tym projektem do Zarządu Dróg i Transportu, ponieważ Zarząd Dróg i Transportu miałby być realizatorem. Z Zarządu Dróg i Transportu dostałem pozytywną opinię dotyczącą możliwości realizacji takiego projektu w ramach Budżetu Obywatelskiego, zarówno pod kątem jego wykonalności czasowej, jak również pod kątem kosztowym, bo projekt został oszacowany przez Zarząd Dróg i Transportu na kwotę ok. 400 000 zł – w związku z tym taki projekt został przeze mnie do Budżetu Obywatelskiego zgłoszony.

Co się później okazało, został on odrzucony – dostał on negatywną opinię ze strony Zarządu Inwestycji Miejskich, biorąc pod uwagę, że inwestycji tej nie da się zrealizować w ciągu jednego roku. Mnie, jako mieszkańcowi ciężko jest oszacować, czy inwestycję tę da się zrealizować w ciągu roku, czy nie da się, ale wolałbym coś takiego usłyszeć na etapie przygotowywania wniosku, bo gdybym wiedział, że ten wniosek zostanie odrzucony, to byśmy rozpoczęli wcześniej działania inne i bym przygotował zapewne inny wniosek, który mógłbym złożyć w ramach Budżetu Obywatelskiego. Zarząd Dróg i Transportu oczywiście podtrzymał swoją decyzję, że wydaje pozytywną opinię, ale wniosek został odrzucony, bo nie spełniał warunków realizacji w ciągu jednego roku budżetowego. Przygotowałem w związku z tym odwołanie, wskazując, że inne projekty dotyczące budowy sygnalizacji świetlnej w Mieście otrzymywały pozytywne rekomendacje, było to kiedyś możliwe do realizacji w ciągu jednego roku budżetowego – oczywiście takie projekty zostały chyba zrealizowane. W odpowiedzi na to odwołanie otrzymałem informację, że ZIM podtrzymuje swoją negatywną opinię, nie jest w stanie tego wykonać w ciągu jednego roku budżetowego, określili czas realizacji na trzynaście miesięcy – a nie na dwanaście miesięcy – ale także dodali, że koszt inwestycji jest niedoszacowany, czyli nie wynosi ok. 400 000 zł, tylko byłby to koszt ok. 880 000 zł. W międzyczasie przygotowałem także wniosek do UMŁ – otrzymała go zarówno Rada Miejska, Zarząd Dróg i Transportu, Zarządu Inwestycji Miejskich, jak i bezpośrednio Prezydent Miasta Łodzi – dotyczący budowy sygnalizacji świetlnej. Wniosek ten został przekazany Państwu 30 sierpnia br. – zawierał on także listę poparcia mieszkańców, aby ten wniosek nie był traktowany jako wniosek jednostkowy, tylko wyrażający potrzebę mieszkańców. Musimy sobie bowiem zdawać sprawę, że ten problem będzie cały czas narastał. W odpowiedzi na ten wniosek ZDiT zorganizował spotkanie w pobliżu wspomnianego skrzyżowania, na którym obecni byli Radni – omawialiśmy tam wspólnie bieżący problem i szukaliśmy na niego rozwiązań. Wydaje mi się, że podczas spotkania jego uczestnicy mieli możliwość na własne oczy zobaczyć przynajmniej kilka sytuacji niebezpiecznych, które występują we wskazanym miejscu. Biorąc pod uwagę, że to spotkanie trwało około godziny i tych sytuacji było przynajmniej kilka, to biorąc pod uwagę tę częstotliwość, ryzyko, że niebawem dojdzie tam do kolejnego tragicznego wypadku jest dość duże. Chciałbym więc, żebyśmy w końcu zaczęli działać i znaleźli jakieś rozwiązanie, żeby to bezpieczeństwo uczestników ruchu było w tym miejscu zapewnione – faktycznie mówimy tu przede wszystkim o kierowcach wyjeżdżających z ulicy podporządkowanej, którzy zmuszeni są do wymuszania pierwszeństwa, żeby móc włączyć się do ruchu – i tego nie da się tu uniknąć. Ale jako o uczestnikach ruchu mówimy także o pieszych.

Odnosnie wykupu gruntu – wydaje mi się, że do sygnalizacji świetlnej wykup gruntów nie jest potrzebny. Wykup gruntów bardziej byłby potrzebny w przypadku budowy ronda.

Tyle na razie z mojej strony – z chęcią odpowiem na Państwa pytania.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** bardzo dziękuję.

Czy ze strony Zarządu Dróg i Transportu ktoś z Panów Dyrektorów mógłby zabrać głos?

**P. o. Zastępcy Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu pan Tomasz Grzegorzczak:** myślę, że tutaj większość rzeczy została już przedstawiona pod względem historycznym – tylko mogę dodać, że projekt, ten znak D-6, jest przygotowany, jest w tej chwili na etapie zatwierdzania przez Biuro Inżyniera Miasta. Jak uzyskamy akceptację, to niezwłocznie prześlemy ten projekt organizacji ruchu do realizacji.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** mówimy o znakach, ale w kwestii tej sygnalizacji świetlnej, Panie Dyrektorze – analizowaliście tę sprawę może?

**P. o. Zastępcy Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu pan Tomasz Grzegorzczak:** to znaczy, tak – tam jak najbardziej jest – była robiona analiza, jeżeli chodzi o natężenie ruchu, ruchu pieszego itd. Z tej analizy wynika jasno, że występuje tam potrzeba wybudowania sygnalizacji świetlnej – taki wniosek zresztą teraz jest analizowany przez Wydział ds. Zarządzania Projektami, w zakresie możliwości jego sfinansowania.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** dobrze, a taki deweloper, jak się buduje, to nie ma obowiązku z Wami czegoś uzgadniać? My nie możemy jakoś go włączyć do współfinansowania tego przedsięwzięcia?

**P. o. Zastępcy Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu pan Tomasz Grzegorzczak:** jeżeli chodzi o decyzję o warunkach zabudowy, nie pamiętam, czy tam obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, to mamy, o ile dobrze pamiętam, art. 16 ustawy o drogach publicznych, na podstawie którego możemy takie podmioty próbować włączyć w proces inwestycyjny – jeżeli wpływają na okoliczny układ drogowy. Myślę, że przy kolejnych etapach będzie to bardzo szczegółowo analizowane.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** bo jak patrzyłem na układ drogowy, to faktycznie mamy tę ulicę Łubinową dochodzącą do ul. Traktorowej – tam teraz budowane są kolejne dwa budynki mieszkalne, kończy się ta budowa. Jest ta ul. Cedry, która nie jest z tyłu w ogóle zagospodarowana. I moje pytanie jest takie – czy jakiejś rozmowy z inwestorem nie powinniśmy podjąć? Bo ewidentnie ta inwestycja ma wpływ na cały układ ruchu drogowego na ul. Traktorowej i poprzez tego typu budowę – powoduje też niebezpieczne, kolizyjne wyjeżdżanie z tej ulicy. Czy próbowaliście podejmować, Panie Dyrektorze, takie rozmowy, czy nie? Niech Pan prześledzi tam u siebie korespondencję – ja nie oczekuję, że Pan mi



dzisiaj odpowie, natomiast bardziej mi chodzi o to, że jeżeli nie, to może nadszedł czas, żeby poprosić inwestora na takie spotkanie i zacząć wykorzystywać te możliwości prawne, które mamy.

**Radny p. Mateusz Walasek:** ja tylko chciałem zauważyć, Panie Przewodniczący, że tam obowiązuje plan zagospodarowania przestrzennego – na tej działce, niestety.

Tam obowiązuje plan zagospodarowania przestrzennego i to osiedle powstaje zgodnie z planem.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** dobrze, przy takiej inwestycji czy my nie możemy włączyć inwestora do tego? Bo do tej pory zawsze było tak – może to przeoczono na etapie wydawania pozwolenia na budowę, czy przyjmowania planu? Nie wiem, bo patrząc na teren przy ul. Traktorowej, to tam powstają teraz inwestycje: osiedle, sklep sieci Biedronka, powstał tam duży ciąg handlowy, po drugiej stronie jest myjnia samochodowa i tam za chwilę – można powiedzieć, że w tej chwili nawet wyjeżdżając z tej myjni, czy z tego centrum handlowego, to też to stanowi zagrożenie, tak? Bo kierowcy skręcają i tam generalnie za chwilę zrobi się problem komunikacyjny, dość poważny.

**Radny p. Mateusz Walasek:** jeżeli mogę sobie pozwolić na krótki rys historyczny – tam najpierw był plan na regularny hipermarket, posiadający bardzo dużą powierzchnię. Później się wszyscy ucieszyli, że inwestor nie chce tego hipermarketu i zgodzono się w planie na osiedle – zmieniono plan z hipermarketu na osiedle, wszyscy byli bardzo zadowoleni, że będzie osiedle, tylko chyba pewnych rzeczy nie przemyślano.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** właśnie.

Czy Państwo Radni mają jakieś sugestie?

**Radny p. Sebastian Bulak:** Panie Przewodniczący, korzystając z okazji, to ja chciałbym się jeszcze dowiedzieć, w szczególności od Zarządu Dróg i Transportu, jeżeli już jesteśmy przy kwestii bezpieczeństwa ul. Traktorowej i wyjazdu oraz wjazdu na osiedle, co kierowało Panem Dyrektorem Sobierajem, że wymalował tutaj buspas. Ten buspas powoduje – nie ma tygodnia, żeby tam jakichś stłuczek przez ten buspas nie było. Powiedzmy sobie szczerze – czy ten buspas w takim razie tak dobrze spełnia swoją funkcję, że on musi tam być? Czy można go po prostu zdjąć? Bo w momencie, w którym panowie z Biura Inżyniera Miasta zdają sobie sprawę, że wjazd i wyjazd na osiedle jest niebezpieczny, co dzisiaj usłyszeliśmy, do dlaczego Państwo w takim razie zafundowali mieszkańcom jeszcze kolejne niebezpieczeństwo w postaci buspasa? Zarówno jak kierowca chce wjechać, bądź wyjechać, musi uważać na samochody, które często jeżdżą po buspasie. Bo uczestnikami ruchu drogowego na tym buspasie nie są tylko autobusy – tam nagminnie jeżdżą zarówno

taksówkarze, którzy zresztą mogą, ale łamią przepisy zwyczajni kierowcy samochodów osobowych. Czasem nawet samochody ciężarowe tam widziałem.

**P. o. Zastępcy Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu pan Tomasz Grzegorzczuk:** jeżeli chodzi o buspas, to jak najbardziej spełnia on swoją funkcję, ponieważ od momentu jego uruchomienia zmniejszyły się znacząco opóźnienia na tym odcinku. Jeżeli mówimy o odcinku ul. Traktorowej, to praktycznie w każdym kursie oszczędzamy trzy minuty – trzy minuty, które autobus poświęcał na dojazd do skrzyżowania np. z ul. Rąbieńską. Kwestia natomiast nieprzestrzegania przepisów przez kierowców powinna być weryfikowana przez odpowiednie służby.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** dobrze. Ale Panie Dyrektorze, proszę powiedzieć – bo skierowaliście wniosek do Wydziału ds. Zarządzania Projektami o rozważenie wybudowania tam sygnalizacji świetlnej?

**P. o. Zastępcy Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu pan Tomasz Grzegorzczuk:** przekazaliśmy wszystkie analizy, wskazujące na zasadność budowy tej sygnalizacji świetlnej i w tej chwili trwają prace nad znalezieniem środków finansowych na realizację tej inwestycji. Nie ma w tej chwili jeszcze finalnych decyzji, ale jest ten temat analizowany.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** dobrze. Czy ze strony Państwa Radnych są dalsze pytania?

**Radny p. Sebastian Bulak:** ja chciałbym poprosić o dokładne wyliczenie kosztów zarówno budowy ronda, jak i budowy sygnalizacji świetlnej. Żeby nie było to bliżej nieokreślone, czy też rzucone tak, jak teraz Pani Radna mówi, że 880 000 zł, wcześniej było 400 000 zł – interesuje mnie realna suma, za którą można to przedsięwzięcie, zarówno jedno, bądź drugie, zrealizować. Czy jest ktoś w stanie odpowiedzieć mi na to pytanie w dniu dzisiejszym, czy otrzymamy taki kosztorys, jako Komisja, na piśmie?

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** Panie Radny, oczywiście że tańsze byłoby wybudowanie sygnalizacji świetlnej niż wybudowanie ronda, gdzie byłaby konieczność wykupu gruntu, znajdującego się dookoła. Tu nawet nie ma co dodatkowej pracy narzucać dzisiaj Zarządowi Dróg i Transportu – Pan Dyrektor wyraźnie powiedział, że wystąpili do Wydziału ds. Zarządzania Projektami z wnioskiem o rozważenie wybudowania tam sygnalizacji świetlnej. To idźmy już w tym kierunku, a nie szukajmy...

**Radny p. Sebastian Bulak:** dobrze, to poprosimy w takim razie kosztorys przebudowy skrzyżowania, wraz z postawieniem sygnalizacji świetlnej – tylko urealniony, a nie...

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** Pan Radny otrzyma taką odpowiedź z Wydziału ds. Zarządzania Projektami, bo wystąpimy w tym przypadku do Wydziału

ds. Zarządzania Projektami. Ja rozumiem, że Pan Dyrektor Grzegorzcyk powiedział, że ZDiT wystąpił do Wydziału ds. Zarządzania Projektami, nie wiem, o rozważenie – czy wystąpiliście już z wyliczeniem kosztowym, Panie Dyrektorze?

**P. o. Zastępcy Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu pan Tomasz Grzegorzcyk:** przekazaliśmy analizę dotyczącą zasadności. I mieliśmy wstępną kalkulację kosztów, natomiast tam prawdopodobnie dojdą jeszcze koszty związane z drobnymi korektami geometrii, budową przechodników itd., więc to jeszcze jest przedmiotem analiz.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** czyli nie może nam Pan powiedzieć, w przybliżeniu, jaki byłby to koszt – bo to się rozjeżdża między 400 000 zł, a 880 000 zł. Nie wiem, czy jest Pan w stanie nam powiedzieć – to pośrodku będzie?

**P. o. Zastępcy Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu pan Tomasz Grzegorzcyk:** myślę, że z tymi przechodnikami, z tymi zmianami geometrii, może sięgać do tej wyższej kwoty.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** czyli ok. 800 000 zł?

**P. o. Zastępcy Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu pan Tomasz Grzegorzcyk:** tak.”

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** dobrze. Czy taka odpowiedź na dzisiaj Pana Radnego satysfakcjonuje?

**Radny p. Sebastian Bulak:** na dzisiaj tak, ale zadam pytanie w takim razie, czy będą Państwo wnosili o zabezpieczenie tych środków do Skarbnika Miasta w związku z projektem budżetu na 2022 r.?

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** Panie Radny, z tego, co ja wiem, to wytyczne budżetowe przez poszczególne wydziały zostały już dawno złożone – w najbliższym czasie dotrze do nas budżet, który pewnie na poziomie 90 % jest przygotowany – moim zdaniem, realnie to będzie być może nie następny rok, tylko kolejny rok, kiedy możemy to brać pod uwagę – chyba że pojawią się jakieś środki, aczkolwiek mając na uwadze informację...

**Radny p. Sebastian Bulak:** Panie Przewodniczący – i dlatego interesuje mnie jakie to są środki potrzebne, bo może wtedy wspólnymi siłami uda się jakoś pozyskać te środki z zewnątrz.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** Pani Karolina Kępka chciała jeszcze zabrać głos.

**Radna p. Karolina Kępka:** Panie Przewodniczący, tylko brakuje mi takiej informacji, w związku z tym, co Pan ..... powiedział, że informacja ZDiT-u dotyczyła trzynastu miesięcy, jak jest to przez Wydział ds. Zarządzania Projektami, czy Zarząd Inwestycji Miejskich szacowane, jeżeli chodzi o ten horyzont czasowy i czy ta inwestycja mogłaby być

zrealizowana w trybie Zaprojektuj i wybuduj – tak, żeby zaoszczędzić czas. Czy jesteśmy w stanie dążyć do tego, żeby wpisać to jako zadanie jednoroczne, a nie wpisywać tego do WPF?

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** dobrze, czyli ja wystąpię po dzisiejszym posiedzeniu Komisji z wnioskiem do Wydziału ds. Zarządzania Projektami o przedstawienie całościowego kosztorysu wybudowania tego typu sygnalizacji, z ewentualnym przebudowaniem tego okolicznego ruchu drogowego, o którym mówił Pan Dyrektor Grzegorzczyk i z zapytaniem, kiedy mogłaby być taka realizacja przeprowadzona. I czy byłoby to zadanie jednoroczne, czy dwuletnie oraz czy jest możliwość wybudowania tego w systemie Zaprojektuj i wybuduj. Czy możemy się tak umówić?

Myślę, że na kolejne posiedzenie Komisji powinniśmy to dostać, albo na jeszcze następne – być może zrobimy 14 października to posiedzenie. Proszę bardzo.

**Wiceprzewodniczący Komisji radny p. Marcin Hencz:** Panie Przewodniczący, jeszcze uważam, że można zrobić w tym przypadku, jeśli ZIM by się upierał, choć nie wiem z jakiego powodu, że to się nie zmieści w przeciągu jednego roku, choć znam przykłady, że się mieściło – można zawsze to rozbić. I rozbić na różnej zasadzie, np. jeśli ZIM stwierdzi, że nie ma pieniędzy na realizację całości, to niech zrobi przynajmniej projekt. Jeśli nawet projekt by nie był zrealizowany w roku kolejnym, to przypominam, że on się przedawnia, ale dopiero po trzech – pięciu latach, a później aktualizacja i tak kosztuje zdecydowanie mniej – tak, że można by poszukać takiej innej formy przeskoczenia tego problemu, bo ewidentnie jeśli jest wola mieszkańców, jest zaangażowanie, to trudno im blokować, z powodu jednego przewidywanego miesiąca dłużej niż zakłada regulamin, możliwość skorzystania z tego. Dziękuję.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** dziękuję bardzo. Pana ..... mogę też prosić o podsumowanie? Czy ewentualnie takie wystąpienie do Wydziału ds. Zarządzania Projektami – możemy iść w tym kierunku?

**Przedstawiciel grupy mieszkańców osiedla:** to znaczy, w tej sytuacji wciąż nam brakuje konkretów, bo ciągle gdzieś tam się odbijamy – albo słyszałem od Zarządu Inwestycji Miejskich, że nie ma projektu i ostatecznie ten pomysł, żeby wystąpić – w ostateczności ten projekt jest jakimś tam, niewielkim, ale rozwiązaniem.

Problemem jest bezpieczeństwo – tak więc możemy to odwlekać, ale będzie dochodziło do wypadków, komuś się stanie krzywda, więc tutaj czas ma niezmiernie znaczenie. Ja wiem, że tutaj mamy określone procedury itd. i chciałbym, żeby środki w jakiś sposób zostały na to zabezpieczone w budżecie Miasta, bo pewnie korekty do budżetu Miasta też w jakiś sposób

można składać, tak? Wnioski były składane od 2019 r., więc Miasto jest o tym problemie informowane. I już w 2019 r. było Miasto informowane, że ten problem będzie narastał – i od 2019 r. oczywiście narósł. Za rok deweloper odda kolejną inwestycję – więc to ryzyko cały czas rośnie, tak? Nie chcę, żebyśmy się odbijali – tak, jak ja się odbijam od 2019 r., że ZIM mówi, że coś ZDiT, ZDiT mówi, że coś ZIM, nikt nie chce udzielić odpowiedzi, albo nie ma projektu, a projektu to nikt nie robi, bo nie ma zabezpieczonych środków finansowych – i tak idziemy z tym tematem już od 2019 r. Rozumiem, że jeżeli zostanie podjęta decyzja, że nie wiem, nie da się tego zrealizować w 2022 r. – ale mówię, to są kwestie bezpieczeństwa, więc tutaj bym nalegał, żeby poruszyć niebo i ziemię, żeby to się jednak udało – to znajdziemy chwilowe rozwiązanie, zastępcze przez ten rok, żeby bezpieczeństwo w tym miejscu jakoś zwiększyć, do realizacji tego zadania docelowego. Tyle z mojej strony.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** dobrze. Ja Pana doskonale rozumiem, natomiast proszę pamiętać też o tym, że jakby nie na Teofilowie kończy się Łódź – takich miejsc, gdzie potrzebne są nagłe inwestycje, to w Łodzi jest przynajmniej kilka. I to nie od 2019 r., a przynajmniej od 2017 r. składają takie wnioski mieszkańcy Andrzejowa i innych terenów, na których ruch się zwiększa, dlatego proszę tutaj zrozumieć też nasze działania. Ja proponuję, żebyśmy w końcu oparli się o jakieś konkrety i myślę, że wiedza, jaką Państwo otrzymają, ile to będzie kosztowało, jaki jest możliwy czas realizacji, będzie też taką wiedzą, która już pozwoli Państwu mieć jakąś perspektywę czasową, jak taka inwestycja może być zrealizowana. Myślę, że zmierzamy w tym kierunku, aby po prostu nie odbijać się od drzwi, tylko zakończyć dyskusję na etapie takim, że kosztować to będzie tyle i tyle, jest to możliwe do zrealizowania w tym roku, albo w kolejnym lub następnym. Myślę, że to jest konkret, który pewnie też Państwa albo zadowoli, albo nie zadowoli, ale będzie konkret, a nie jakieś takie podsumowywanie, że w ogóle nie wiadomo, w którą stronę ta inwestycja ma iść. To jest taka moja propozycja, abyśmy po prostu powoli zmierzali do zakończenia konkretnego tej całej dyskusji, natomiast swoją drogą – myślę, że też jest to jakiś zaczyn do kolejnego naszego posiedzenia Komisji na temat właśnie budowania dużych osiedli mieszkaniowych bez odpowiedniej infrastruktury dookoła tych osiedli, a później stawiania Miasta przed faktem dokonanym i wymuszania na Mieście jakichś inwestycji, które jakby obciążają budżet miejski, a nie inwestora, który taką inwestycję realizuje.

To tyle z mojej strony – czyli występujemy z zapytaniem o koszt, o możliwą realizację, w międzyczasie spróbujemy dotrzeć do budżetu, może do nas jakieś wstępne zapisy dotrą i zobaczymy, czy istnieje możliwość włączenia tej inwestycji do inwestycji przyszłorocznych. Dziękuję Państwu – przechodzimy do kolejnego punktu.

**Ad pkt 4. Informacja MPK/ZDiT:**

**a) dotycząca sytuacji finansowej i personalnej w Spółce,**

**b) dotycząca stanu taboru oraz stanu technicznego torowisk,**

**c) dotycząca rozkładu jazdy,**

**d) o postępach w przywróceniu połączenia do Zgierza, Pabianic i Konstantynowa.**

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** zaczynamy po kolei, od pierwszego podpunktu, czyli sytuacji finansowej i personalnej w Spółce. Jest z nami Pan Prezes Papierski – jakby Pan Prezes mógł nam parę słów powiedzieć na temat tych działań strajkowych i ewentualnie, jak sytuacja finansowa Spółki wygląda po tych dziewięciu miesiącach tego roku.

**Prezes MPK – Łódź p. Zbigniew Papierski:** o godz. 14:00 planowane jest kolejne spotkanie ze związkami zawodowymi. Strona związkowa wystąpiła z roszczeniem podwyżek od 1 października br. Sytuacja finansowa Spółki jest taka, że brak jest zatwierdzonego planu finansowego na 2022 r. To nie pozwala nam zaciągnąć zobowiązania ze skutkami na lata przyszłe, czyli podwyżki do stawki godzinowej, czy stawki miesięcznej, czy wynagrodzenia miesięcznego. Stąd propozycja Zarządu Spółki dotycząca zamknięcia sporu zbiorowego pod warunkiem wypłacenia tzw. nagrody, która byłaby kwotą w wysokości 1 100 zł i rozmowy do 20 grudnia najpóźniej po zatwierdzeniu planu rzeczowo – finansowego na temat kształtu podwyżek na rok 2022. My w swoim projekcie budżetu złożyliśmy propozycję kwoty zwiększenia budżetu. Czekamy na decyzję władz nadrzędnych Spółki. Jeśli one zaakceptują naszą propozycję, będziemy mogli uruchomić podwyżki od 1 stycznia.

Mamy informacje prasowe na temat groźby referendum, ale mam nadzieję, że na dzisiejszym spotkaniu ze związkami zawodowymi usłyszę informację, że taka akcja nie będzie przeprowadzana tym bardziej, że spór zbiorowy prowadzą cztery związki z ośmiu i nie mamy jednolitego stanowiska co do formuły zaspokojenia roszczeń pracowników w zakresie wzrostu wynagrodzeń.

Jeśli chodzi o sytuację finansową Spółki, to myślę, że zmieścimy się w planowanym budżecie na 2021 r., czyli kwoty rekompensaty. Jedynym zagrożeniem na dziś jest galopujący wzrost cen paliwa. Tutaj widzimy już przekroczenia w stosunku do planu na rok 2021 o ok. 3 000 000 zł. Widzimy niebezpieczeństwo w zakresie wzrostu cen energii elektrycznej. Koszty energii elektrycznej mamy zakontraktowane do końca roku, dlatego z tego tytułu zaskoczeń nie będzie. Natomiast rozstrzygnęliśmy przetarg na energię na 2022 r. i 2023 r. i cena jest o ok. 30% w górę. To będzie miało też wpływ na kwotę rekompensat w 2022 r. Nie spodziewaliśmy się aż tak dużego wzrostu cen energii elektrycznej.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** te informacje, które Pan przekazuje w zakresie nowych cen za prąd nie są budujące patrząc na ceny za paliwo jakie mamy w ostatnim czasie. Zarząd będzie stał przed dużym wyzwaniem, aby to wszystko pospinać. Nie ukrywam, że my jako radni, będziemy mieli wiele pytań, będziemy musieli szukać rozwiązań, które pozwolą, aby to wszystko finansowo spaść w celu dalszego normalnego funkcjonowania Spółki.

Ja dziękuję panu prezesowi za to, że mieliśmy możliwość jako członkowie Komisji Transportu i Ruchu Drogowego, przyjrzeć się osobiście tramwajom, które przyjechały do nas. Poprosimy pana prezesa o kilka słów na temat testów tramwajów; czy rzeczywiście jeden z nich faktycznie przestał jeździć, a drugi jeździ cały czas.

**Prezes MPK – Łódź p. Zbigniew Papierski:** tramwaje trafiły do nas – na testy – na początku lipca, zgodnie z podpisaną umową, na 8 miesięcy. Dwa tramwaje firmy Bombardier pod nazwą Variotramy jeździły od roku 2000 do roku 2017 lub 2018 w Helsinkach. Następnie zostały wycofane z uwagi na duże koszty związane z eksploatacją. Głównym zarzutem w stosunku do nich było nadmierne zużycie obręczy, czyli mówiąc wprost – darły opony. W połowie września mieliśmy krótką awarię jednego z tramwajów. Dziś znów jeżdżą dwa. Musimy rzeczywiście dobrze przyjrzeć się obręczom kół, aby móc podjąć dobrą decyzję, czy rzeczywiście u nas są one w stanie być eksploatowane bez zbyt częstej wymiany tych obręczy, co jest bardzo kosztowne.

Po kilku miesiącach testów mamy kilka pomysłów na zmianę przekrojów obręczy z uwagi na ich zużycie, ale także na głośność tramwaju. Mamy dwa pojazdy z różną głośnością, co sugeruje, że wspólnie z dostawcą tramwajów musimy popracować nad rozwiązaniem dotyczącym wyciszenia tramwajów. Tramwaj pod względem technicznym nie odbiega od naszych cityrunnerów. Myślę, że moglibyśmy rozważać zakup tych tramwajów pod kątem zaspokojenia nowych linii do Zgierza, Pabianic i Konstantynowa. Myślę, że ten tramwaj zaspokoi potrzeby mieszkańców gmin ościennych.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** zapytał o kwestię zwiększenia częstotliwości przejazdów tramwajów i autobusów w systemie siedmiominutowym, jak miało to miejsce przed pandemią. Czy istnieje taka możliwość?

**Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Tomasz Grzegorzczak:** jeśli chodzi o siedmio i pół minutowe przejazdy, to wiadomo, że jest to uzależnione od posiadanych środków finansowych, co przy aktualnie wzrastających cenach energii i paliw powoduje, że te środki są ograniczone.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** czy istnieje możliwość skrócenia czasu oczekiwania na pojazd?

**Główny Specjalista w Zarządzie Dróg i Transportu p. Adam Ciszewski:** obecnie utrzymany jest takt bazowy 15 minut. Wybrane linie kursują z częstotliwością siedem i pół minuty. Są to m.in. linie autobusowe: 81, 96, tramwajowe: 2, 3, 7, 10, 11. Linia 70 kursuje co siedem i pół minuty, linia 69 co dziesięć minut.

**Radny p. Mateusz Walasek:** kończą się prace w zakresie uzdatniania torowiska do pętli na Helenówku i tam będą wracały tramwaje, nazwijmy to klasycznie – nie dwukierunkowe. W przestrzeni publicznej pojawiła się informacja, że po zakończeniu prac w Helenówku będzie remont Aleksandrowskiej. Nie jest to remont docelowy, a remont ma charakter trzymianowy. Stąd moje pytanie – czy ten plan jest utrzymany jeśli chodzi o remont torowiska przy Aleksandrowskiej?

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** czy utrzymujemy termin, że do końca roku pojedzie tramwaj do Zgierza, Konstantynów – mniej więcej wiemy na jakim etapie jest, a interesują mnie jeszcze Pabianice.

**Prezes MPK – Łódź p. Zbigniew Papierski:** po zakończeniu prac na Helenówku, co dziś powinno nastąpić, a od jutra powinny powrócić tramwaje na pętlę i będzie trochę łatwiej w tym kierunku podróżować i jeśli chodzi o tabor to również. Helenówek miał być zakończony na koniec września i plan był taki, abyśmy w październiku weszli na modernizację, która pozwoli nam utrzymać ul. Aleksandrowską do planowanego tam za 2 lub 3 lata w ramach środków budżetu miasta gruntownego remontu. Nie wiem, czy wszystkie formalności zostały tam dopięte, ale plan jest taki, żebyśmy wkroczyli w te punkty Aleksandrowskiej, które mogą zagrażać jej funkcjonowaniu przez najbliższe 2, 3 lata.

Nasze prace torowo – sieciowe zostały tam prawie w 100% wykonane. Jedyne punkty, który może być newralgiczny co do uruchomienia tego na święta czy z wraz z Nowym Rokiem, to jest podłączenie podstacji. Podstacja fizycznie istnieje tylko niestety wiem, że miasto Zgierz ma problemy z podpięciem tej stacji do zasilania. Jeśli nastąpi to w rozsądnym terminie, to myślę, że tramwaj na święta do Zgierza powinien pojechać.

Konstantynów – przesunięcie przetargu na dwa zadania, tj. odcinek łódzki i konstantynowski osobno.

Natomiast Pabianice w 2023 r. planowany jest koniec całego projektu. Myślę, że w okolicach maja, czerwca powinniśmy zacząć jeździć kawałek za tzw. Duży Skręt. Tam ma być przesiadka na komunikację zorganizowaną przez miasto Pabianice. Takie są plany. A ponieważ to wszystko robi MPK, myślę, że zmieścimy się w terminie.



**Radna p. Karolina Kępka:** kiedy rozpoczną się roboty związane z przebudową ul. Kasprzaka?

**Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Tomasz Grzegorzczak:** jeśli chodzi o ulicę Kasprzaka na odcinku od ul. Srebrzyńskiej do ul. Drewnowskiej trwają rozmowy o formie prowadzonego remontu. Wybraliśmy ostatecznie prace, które mają skrócić termin realizacji do 60 dni, ale wiążą się z całkowitym zamknięciem tego odcinka jezdni. Wcześniej były plany wykonywania tego połówkowo, ale z uwagi na technologię, postanowiliśmy ten termin znacząco skrócić.

W tej chwili jest poprawiana organizacja ruchu jeśli chodzi o organizację przystanków. Jak będzie zatwierdzona, będziemy informować o terminie jej wdrożenia i przekazaniu placu budowy. Sądzę, że powinno to nastąpić w połowie października.

**Radna p. Karolina Kępka:** czy planowane jest całkowite zamknięcie ww. odcinka Kasprzaka na całe dwa miesiące?

**Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Tomasz Grzegorzczak:** jest założone etapowanie prac, będą więc robione poszczególne odcinki, np. Drewnowska – Długosza, zapewne odrębnie będzie robiona tarcza skrzyżowania z ul. Długosza.

Analizowaliśmy bardzo dokładnie ten temat i tak naprawdę wykonawca i tak musi zapewnić dojazdy do posesji. Większość bloków na osiedlu jest obsługiwana komunikacyjnie od uliczek osiedlowych. Jeśli chodzi o liczbę obiektów użytkowych i liczbę miejsc postojowych zlokalizowanych na całym tym odcinku, to jest to zaledwie kilkanaście miejsc. Wydaje nam się więc, że prawie dwukrotne skrócenie terminu realizacji będzie dla mieszkańców mniej uciążliwe niż prace połówkowe w okresie zimowym.

**Radna p. Karolina Kępka:** rozumiem, że ruch komunikacji zbiorowej na tym odcinku będzie całkowicie wyłączony na te dwa miesiące.

**Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Tomasz Grzegorzczak:** tak. Autobusy będą jeździły objazdami.

**Radna p. Karolina Kępka:** jakimi objazdami?

**Główny Specjalista w Zarządzie Dróg i Transportu p. Adam Ciszewski:** w kierunku na północ przez Włókniarzy, w kierunku na południe przez Drewnowską, Karskiego, Srebrzyńską.

**Radna p. Karolina Kępka:** a kiedy te prace się rozpoczną?

**Główny Specjalista w Zarządzie Dróg i Transportu p. Adam Ciszewski:** około połowy października, po zatwierdzeniu czasowej organizacji ruchu.

**Radna p. Karolina Kępka:** rozumiem, że na etapie tego postępowania była możliwa zmiana technologii, bo o połówkowym zamknięciu mówimy od miesiący.

**Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Tomasz Grzegorzczak:** technologia nie ulega zmianie.

**Radna p. Karolina Kępka:** pan powiedział, że ze względu na zmianę technologii ulega zmianie decyzja o całościowym zamknięciu remontowanego odcinka.

**Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Tomasz Grzegorzczak:** technologia nie ulega zmianie. Tutaj zakres rzeczowy postępowania w żaden sposób się nie zmienia. Wykonawca przedstawił propozycję skrócenia terminu realizacji, co w mojej ocenie jest pozytywne, a wymaga tylko troszkę przeorganizowania sposobu prowadzenia prac.

**Wiceprzewodniczący Komisji p. Marcin Hencz:** czy jeśli chodzi o głośność pojazdów, to z czego wynika, że jeden z nich jest głośniejszy?

W przypadku oddania torowiska w Zgierzu, co z linią 46? Czy jest już jakieś porozumienie w tej kwestii ze Zgierzem i Ozorkowem?

**Prezes MPK – Łódź p. Zbigniew Papierski:** różnica wskazuje na to, że któryś z tramwajów ma jakiś defekt. Co jest tego przyczyną – zajmujemy się. Obydwa tramwaje są bliźniacze, co wskazuje na to, że któryś z nich ma najprawdopodobniej jakieś uszkodzenie. Jesteśmy w stałym kontakcie z przedstawicielami Bombardiera. Mamy nadzieję, że w niedługim czasie uda nam się ustalić co jest przyczyną różnic w głośności.

**Główny Specjalista w Zarządzie Dróg i Transportu p. Adam Ciszewski:** jeśli chodzi o linię 46, to trwają rozmowy z gminami ościennymi. Wszystkie gminy wyraziły deklarację utrzymania połączenia autobusowego. Pozostaje kwestia kto będzie przewoźnikiem oraz sposobu realizacji tego zadania. Podstawowa rzecz jest taka, że wraca tramwaj do Zgierza, a dalej połączenie do Ozorkowa również będzie utrzymane – zgodnie z deklaracjami wszystkich czterech gmin.

**Wiceprzewodniczący Komisji p. Marcin Hencz:** czy autobus zastępczy będzie dalej jeździł z Radogoszcza Wschodu?

**Główny Specjalista w Zarządzie Dróg i Transportu p. Adam Ciszewski:** tutaj też są analizowane różne pomysły. Sytuacja też jest analizowana przez władze Ozorkowa pod kątem połączeń kolejowych na trasie Ozorków – Łódź.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** a ja poproszę o przedstawienie ogólnej informacji na temat stanu technicznego torowisk. Czy w najbliższej perspektywie planujecie państwo coś wyłączać z użytkowania?

**Prezes MPK – Łódź p. Zbigniew Papierski:** panie przewodniczący ja nie wiem co jeszcze moglibyśmy wyłączać, bo sytuacja w której ponad 30% torów jest wyłączonych jest anomalią niespotykaną w historii Miasta Łodzi i w historii tramwajów na świecie. Raczej patrzymy z perspektywy, że będziemy włączać tory do ponownego użytkowania jak np. na Rydza – Śmigłego, gdzie sądzą, że od 1 listopada uda się 2 kilometry uruchomić. Za chwilę wchodzi linie podmiejskie i jeśli połączy się ul. Aleksandrowską, to nie widzę większego zagrożenia, abyśmy coś jeszcze musieli wyłączać. Oczywiście jest kilka odcinków, które są planowane w najbliższym okresie, czyli dalszy odcinek Rydza – Śmigłego, Rzgowska, Przybyszewskiego.

Patrząc więc z perspektywy 2021 r. sądzę, że zaczynamy kroczyć w górę, otwierać a nie zamykać.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** a ze strony ZDiT, czy jest podobne postrzeganie jak MPK?

**Główny Specjalista w Zarządzie Dróg i Transportu p. Adam Ciszewski:** liczymy na to, że nie będzie negatywnych informacji z Zakładu Dróg i Sieci, że któryś odcinek wymaga pilnego planu ratunkowego. Też liczymy, że wejdziemy w fazę otwarć.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** czy plan jazdy, który ma obowiązywać od jutra będzie poprawiony w stosunku do obecnego?

**Główny Specjalista w Zarządzie Dróg i Transportu p. Adam Ciszewski:** miałbym prośbę o zdefiniowanie słowa poprawiony.

Na Stoki wraca 15, pojawiają się nowe rozwiązania w zakresie przywrócenia linii 16. Dodatkowo przywracany jest piętnastominutowy szczyt w soboty na wybranych liniach tramwajowych i autobusowych. Dla części mieszkańców będzie pogorszenie, co mówię w dużym cudzysłowie, bo linie wakacyjne 51AB i 85, które dowoziły mieszkańców do Arturówka wracają do rzadszej częstotliwości.

Jeśli chodzi o linię 17 to będzie poprawa dla Chocianowic, bo wszystkie wyjazdy z Chocianowic będą przez Ikeę, co poprawi przesiadkowość z Laskowic. Będą dodatkowe kursy linii 70, drobna reorganizacja na Olechowie jeśli chodzi o przystanek Hetmańska – Zakładowa. Będzie on przeniesiony za skrzyżowaniem. Od pierwszego nastąpi przywrócenie linii 9 na Helenówek i wzmocnienie Radgoszczy tramwajowo.

**Prezes MPK – Łódź p. Zbigniew Papierski:** ja chciałbym jeszcze nawiązać do sprawy dotyczącej stanu taboru. Chciałbym prosić państwa radnych o wsparcie ZDiT oraz MPK w naszych wspólnych staraniach co do odnowy taboru, wsparciu w naszych rozmowach z panem Skarbnikiem. Dziś mamy taką sytuację, że my ze ZDiT-em uzgadniamy konieczność

wymiany taboru, głównie autobusowego. Przedstawiliśmy plan wymiany taboru autobusowego wynikający z degradacji tego co mamy i konieczności likwidacji nieekonomicznych pojazdów. Cały czas spotykamy się ze ścianą w postaci pana Skarbnika, który twierdzi, że nie ma na to pieniędzy. Sytuacja jest dziś taka, że my dostajemy zgodę ze ZDiT na wymianę, ale musimy chodzić – jako petent – do Skarbnika o pieniądze. Tak naprawdę Spółka MPK w ogóle nie powinna się spotykać ze Skarbnikiem. Rozumiem, że Skarbnik dba o kasę Miasta, ale powinien uwzględniać również to, że szczególnie przez najbliższe lata nasza komunikacja zbiorowa będzie opierać się tylko na autobusach. Jeśli będziemy jeździć starymi zużytymi autobusami, to oprócz tego, że mamy słabą częstotliwość, to jeszcze będą nam wypadały kursy przez awarię. Zapewne będą państwo rozmawiali z panem Skarbnikiem na temat projektu budżetu, to prosimy o wsparcie, ponieważ trzeba ustalić harmonogram wymiany taboru na najbliższe lata, abyśmy my – jako przewoźnik – mogli sobie coś zaplanować. Zakup autobusu to roczny cykl. W związku z tym, my musimy wiedzieć co możemy zrobić w 2022 , 2023 i 2024 roku. Do końca 2024 r. powinniśmy wycofać z eksploatacji 190 autobusów bez zwiększania, czyli powinniśmy zakupić 190; mamy zakontraktowanych 68, czyli brakuje nam na 122 na które wolałbym nie chodzić i nie prosić się Skarbnika o pieniądze, bo uważam, że to jest potrzeba Miasta, a nie potrzeba MPK. W kwestii tramwajów – mamy dziś sytuację taką, że mamy około 70 pociągów do wymiany, abyśmy mogli wyjść z wysokiej podłogi – jak to uczyniło już wiele miast w Polsce.

**Wiceprzewodniczący Komisji p. Marcin Hencz:** czy w związku z przebudową Chocianowic są planowane utrudnienia w ruchu tramwajów? Jak przebiega realizacja zakupów zamówionych przez nas tramwajów – kiedy zaczną one do nas wpływać?

**Prezes MPK – Łódź p. Zbigniew Papierski:** Chocianowice będą robione pod tzw. ruchem. Nie przewidujemy długotrwałych zamknięć. Będą to prace nocne i tzw. weekendowe. Jeśli chodzi o dostawę 30 sztuk Modertransu, to wszystko idzie zgodnie z planem. Większym problemem będzie czy Budimex skończy nam w terminie zajezdnię.

Więcej pytań i głosów w dyskusji w tym punkcie posiedzenia nie zgłoszono.

### **Sprawy wniesione i wolne wnioski.**

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** wpłynęła skarga mieszkańca, który miał problem z zabraniem się rowerem i sygnalizuje, że na liniach nr 3 i 11 nie jeżdżą w ogóle tramwaje do których można wsiąść z rowerem. Czy jest to prawda?

**Prezes MPK – Łódź p. Zbigniew Papierski:** tak jak deklarowaliśmy – dopuszczamy możliwość przewozu rowerów w pojazdach, które są do tego przystosowane. Nie wszystkie tramwaje są przystosowane.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** my prosiliśmy pana prezesa i MPK, aby postarać się, aby co jakiś czas taki pojazd kursował. Tutaj akurat sytuacja była kryzysowa, ponieważ rower się popsuł.

**Główny Specjalista w Zarządzie Dróg i Transportu p. Adam Ciszewski:** na liniach 3 i 11 teraz kursowały wagony dwukierunkowe, ponieważ nie ma pętli. Od 1 października wagony jednokierunkowe wracają na Helenówek, będzie dodatkowo 9 na Helenówek. Będą kursowały również wagony dostosowane do przewozu rowerów, ale na 3 jesteśmy zmuszeni do kierowania wagonów dwukierunkowych. I tam rzeczywiście może być problem z przewiezieniem roweru.

**Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Tomasz Grzegorzczak:** poza tym kursuje jeszcze linia 65 na której jest możliwe przewiezienie rowerów.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** kiedy wprowadzaliśmy pewne zmiany w uchwale Rady Miejskiej, każdy z nas zrobił krok do tyłu po to, aby pójść do przodu. Każdy ustąpił i dzięki temu przyjęliśmy uchwałę, która zakończyła wieloletnią uchwałę, która zakończyła wieloletnią dyskusję na temat przewozu rowerów w komunikacji miejskiej. Radni rozumiejąc obawy kierowców komunikacji miejskiej, rozumiejąc także sytuację, która może zdarzyć się kiedykolwiek, apelowaliśmy, aby do tego typu spraw podchodzić z jak największą dozą empatii. Do tej pory sytuacje tego typu były jednostkowe, ale mogą się zdarzyć różne sytuacje podobne właśnie do tej. Stąd moje pytanie i zarazem sugestia, aby takie tramwaje czy autobusy, gdzie jest możliwość wprowadzenia roweru – kursowały.

Jeśli nie ma takiej możliwości – wystarczy powiedzieć, że nie ma takiej możliwości. I my to zrozumiemy. Chodzi o to, aby przeanalizować tę sytuację i aby tego typu spraw było jak najmniej.

**Prezes MPK – Łódź p. Zbigniew Papierski:** w imieniu MPK przepraszam mieszkańca.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** mieszkaniec zgłasza ten problem, a my prosimy pana prezesa o większe zrozumienie kierowców dla tego typu sytuacji.

**Wiceprzewodniczący Komisji p. Marcin Hencz:** w tej kwestii nasze ustalenie było takie, że rowery nie tylko mogą być przewożone w pojazdach, w których jest wyznaczone do tego specjalne miejsce, tylko miały być to wszystkie pojazdy poza tym, w których nie ma na to miejsca.

Od mieszkańców również odbieram tego typu informacje. Często jest tak, że motorniczowie decydują o tym, kto może przewieźć rower, a kto nie. A i sami motorniczowie w czasie pandemii wozili, nielegalnie zresztą, swoje rowery.

Podczas dyskusji w sprawie projektu uchwały ustaliliśmy, że w pojeździe miała pojawić się widoczna informacja na jakich zasadach wolno przewozić rowery.

**Radny p. Mateusz Walasek:** mnie chodzi o to, aby zwrócić uwagę na montaż uchwytów do rowerów w tramwajach dwukierunkowych.

Jakie jest uzasadnienie rozwiązania, że aktualnie autobus linii 65 nie przejeżdża przez przystanki wspólne z tramwajowymi?

**Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Tomasz Grzegorzczak:** na tych przystankach mamy problemy z nawierzchnią. Do ich naprawy autobusy muszą te zatoki omijać. Gwarantuję, że po wykonanej naprawie, 65 wróci na te krawędzie peronowe.

**Przewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski:** wpłynęło również pismo mieszkańca dotyczące parkowania w Pasażu Schillera. Pismo jest do wglądu w sekretariacie naszej Komisji. Pismo porusza sprawę, że urzędnicy parkują za darmo i aby postawić słupki płatne. Wywnioskować z tego pisma można tyle, że generalnie mieszkaniac popiera politykę parkingową dotyczącą naszego Miasta, co mi się bardzo podoba, skoro z troską się o niej wypowiada.

Innych spraw nie zgłoszono.

**Przewodniczący Komisji radny p. Krzysztof Makowski:** wobec braku zgłoszeń innych spraw uznał porządek obrad za wyczerpany i zamknął posiedzenie.

Na tym posiedzenie zakończono.

**Protokół sporządzili**

**Marek Wasielewski**

**Monika Olejniczak**

**Przewodniczący Komisji**

**Krzysztof Makowski**